

ABONAMENTUL  
Pe un an . 24 Cor.  
Pe jum. an . 12 "  
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă  
pe un an 4 Cor. — Pen-  
tru România și America  
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-  
mânia și străinătate pe  
an 40 franci.

# TRIBUNA

REDAȚIA  
și ADMINISTRAȚIA  
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE  
se primesc la adminis-  
trație.  
Manuscrisuri nu se în-  
poiază.  
Telefon pentru oraș și  
comitat 502.

## SUCCESE.

(R) Am publicat în numărul de ieri al ziarului nostru nota diplomatică a monarhiei Austro-Ungare și Rusiei adresată reprezentanților lor dela Belgrad, Sofia și Atena.

Nu suferă îndoială, că întreg ascuțișul acestei note este îndreptat împotriva bandelor grecești, cari de ani de zile jefue, incendiază satele române din Macedonia, iar pe aromânii iubitori de neam, îi omoară.

Tot așa, în felul ei diplomatic, mai mult indirect și printre șire, nota aceasta este un advertisement la adresa patriarhului și a guvernelor grecești cari au protejat, ba chiar au înființat bandele de antarti.

Avem dar a face cu un act diplomatic de mare importanță: două mari puteri, în numele și cu aprobarea și a celorlalte mari puteri, ridică un cuvânt de apărare în interesul fraților noștri din Macedonia.

Dela iradeaua din 1905 încoace, când sultanul a luat sub scut limba aromână în biserici, în viața fraților din Macedonia nu s'a întâmplat un fapt de mai mare importanță. El este merit nu numai să astâmpere panelenismul, dându-i chiar o lovitură de grație, ci să îndemne și pe guvernul otoman a lua o atitudine mai energică împotriva patriarhatului, care de atâta vreme desfide morala publică, pe sultan și marile puteri.

Cine știe câtă solitudine a avut regele Carol întotdeauna pentru soarta românilor din Macedonia și câtă jertfă au adus guvernele României pentru aromâni, va înțelege că și acest act mai nou este rezultat al stăruințelor României.

Dacă în programul politicii externe al României nu s'ar fi îmbrățișat cauza aromânilor, cine ar mai fi și vorbit despre români macedoneni?!... Cine le-ar fi întemeiat școale, cine le-ar fi ocrotit bisericile și limba? Grecii și bulgarii i-ar fi putut desnaționaliza în dragă voie, căci guvernele otomane desigur nu-și băteau capul cu apărarea naționalității române.

În chipul acesta se poate susține, că și actul mai nou, nota diplomatică, este urmare a politicii înțelepte a regelui Carol și a guvernelor Sale.

Dacă cineva ar fi avut rezerve în privința acestei credințe, e destul să se amintească *intrevederea recentă dela Viena*: regele Carol a vorbit cu împăratul-rege Francisc Iosif, a primit în audiență pe cancelarul austro-ungar Aerenthal și pe baronul Iswolsky, sfetnicul Țarului, cari i-au prezentat proiectele ce au de gând marile puteri să pună în practică pentru a se face ordine în Balcani... Nu trebuie apoi siluită nici logica, pentru a înțelege, că dintre suveranii Europei nici unuia nu-i este mai importantă chestia macedoneană, decât regelui Carol, că, prin urmare, nu împăratului Rusiei, nici

celui german ori suveranului nostru, li-a venit întâiașdată în minte să se frământe asupra soartei aromânilor. Ci inițiativa dela București a pornit, d'acolo s'a atras atenția marelui diplomații și a curților împărătești asupra ororilor din Macedonia.

Bunele relații ce Majestatea Sa Regele Carol I întreține cu împărățiile, legăturile de rudenii ce are cu atâtea mari familii domnitoare, călătoriile și întrevederile Sale, și, peste tot, stăruința continuă, iată prin ce s'a produs și ultimul act însemnat în politica macedoneană.

Și în ce cadru se prezintă acest succes! Pe când în Austro-Ungaria se discută desfacerea dualismului, iar Rusia se cutremură sub alătea pronunțăminte militare și acte de anarhie.

Adevărat, că și România, în anul acesta a trăit zile de groază... Trebuie să se mângâie însă M. Sa Regele României văzând, că răsvrătirea țaranilor nu numai a încheiat partidele, dar le-a dat și îndemnul să caute cu tot dinadinsul a găsi mijloace de ridicare a țaranului, și astfel nu e decât chestie de timp, ca sub regimul reformei ce se pregătește tinărul regat să ia un avânt care va fi invidiat de dușmani, iar amicilor României bucurie să aducă.

Cu ce zor se lucrează în țară și cum revolta țărănească n'a stângenit mersul înainte, probă sunt nu numai finanțele bine aranjate și în acest an (*un prisos de 52 milioane!*), dar și serbările dela Galați. Regele mare, care a trecut Dunărea și la Plevna a cucerit tunurile din cari și-a făcut *coroana de oțel*, a prezidat la serbări de cea mai mare însemnatate pentru țară: *întărirea flotei de războiu*, lansarea pe apa Dunărei a vapoarelor de războiu menite să apere pe d'oparte vapoarele comerciale, dar mai presus de toate să apere hotarele țării... Care român nu va fi cetit cuprins de sfântă emoție decretul scris cu acest prilej de regele Carol? Îndeosebi am lăcrămat cetind scurtele, dar atât de duioasele cuvinte ce regele consacră memoriei decedaților săi consilieri Ioan Brătianu, M. Cogălniceanu, Lascar Catargi și Al. Lahovary și oficerilor eroi căzuți pe câmpiile Bulgariei!

Și cine s'ar încumetă să tragă la îndoială, că succesele pe teren diplomatic ale României sunt menite să aibă influință asupra sorții tuturor românilor? Cine nu vede, că razele coroanei de oțel luminează toate căminele noastre? Cine să ne ia speranța, că bunele relații dintre regele Carol și purtătorul Coroanei Habsburgilor, va înrăuri favorabil și asupra sorții noastre?... Campania de mai zilele trecute a presei maghiare, în fața atâtor succese, se micșorează simplu la o gălăgie fără nici o importanță, căci în viața popoarelor și statelor nu sgomotul și fudulia, ci munca și succesele sunt criteriile de judecată.

*Transacția în primejdie, sub acest titlu scriu toate ziarele maghiare despre încheierea transacției. Atât ministrii maghiari, cât și cei austriaci, s'au exprimat ieri seară foarte pesimiști despre rezultatul negocierilor, deoarece nu s'a putut ajunge încă la înțelegere.*

*Cauza, se înțelege, sunt pretenziunile kosuthiste, cari însă, așa se vede, n'o să se realizeze, căci »Magyarország« de azi scrie un articol despre greutățile înființării băncii naționale maghiare.*

*Pe azi — așa se vede — lucrurile se vor decide la un fel. Ori cele două guverne ajung la înțelegere, ori ministrii austriaci pleacă la Viena.*

## În preajma zilei de 10 Octombrie.

(Iovi). Greva muncitorilor proiectată pe ziua de 10 Octombrie a. c. trebuie sprijinită din partea naționalităților cu toată sinceritatea, — atât moralmente cât chiar și materialmente.

Accentuăm: *cu toată sinceritatea*, căci trebuie să mărturisim, mulți dintre noi stau în pasivitate față de aceasta acțiune. Cauza pasivității lor provine din lipsa de orientare în principiul social-democratic. Nu mai puțin a contribuit la această pasivitate a noastră și împrejurarea că chiar social-democrații n'au interpretat destul de clar baza principiului lor. Numai după vorbirea dela Viena a unui matador social-democrat s'a limpezit întru câțva poziția de acțiune a social-democraților dela noi.

Să clarificăm și noi principiul.

Baza social-democratismului este chiar naționalismul. Social-democratul zice: Tot omul vrednic și de omenie, fie de orice naționalitate, are să se folosească de toate drepturile garantate prin legea dreaptă omenească și legea lui Dumnezeu. Acela care restrânge dreptul natural al unor popoare în favorul altora, — este tiran, și nu e vrednic să aibă puterea în mână, căci o are în detrimentul progresului și a civilizației; acela nimicește elementele bune ale societății de dragul intereselor și capriciilor sale private.

Să ilustrăm: O păreche de oameni au doi sau trei copii gemeni. Li-se pare însă că trei vor deveni o sarcină familiară. Au pasiune pe unul dintre mititei, și pe acesta îl îngrijesc cu deosebire neglijând pe ceilalți doi, cari în urma tratamentului vitreg cu timpul se prăpădesc. Se poate însă întâmpla că chiar favoritul nu are în sine condițiunile de viață, — și natural, pe lângă toate eforturile părinților, — se prăpădește și acesta. Urmarea e, că ne mai fiind următori, — se stinge ramul familiar.

Astfel fac stăpânirile astăzi cu popoarele lor mai în toate statele, și mai cu seamă cele din statele poliglote, cum e și Ungaria. Majoritatea popoarelor, fie din punct de vedere național, fie din cel de castă, —

e lipsită de drepturi în favorul castelor și claselor privilegiate. Cine garantează însă, că aceste caste și clase au destulă putere de viață ca să poată susține mai departe viața statului? Pentru ce nu se deschid porțile statului tuturor puterilor viguroase fără deosebire de naționalitate? Pentru ce?... Pentru că acești cârmuitori vreau să susțină și pe mai departe principiul: *Domn și serv*, cum era chiar și la Roma cu mii de ani înainte de asta: *Patrici și plebei*.

Spune istoria, că și plebeii Romei au făcut greva tocmai ca să forțeze pe patricii a le da și lor drepturi dacă sunt supuși la datorințe. Adevărat că filosoful Agripa a împăcat aceste două tabere, și e adevărat că bieții plebei iarăși ajunseră a fi restrinși în drepturi, — dar și aceea e adevărat că Roma, falnica Romă, căzu! — în urma demoralizației sale interne.

Istoria o învățăm pentru ca să știm evita relele viitorului; și dacă soarta te-a pus ca să fii la cârma unui stat — trebuie să cunoști bine istoria, — și să mai fii și om de omenie. Guvernul nostru în special, ori nu știe istoria, ori nu are durere de soarta acestui stat, căci face ca să se repeteze catastrofa Romei.

Social-democrații noștri sunt astăzi ceea ce erau plebeii Romei de odinioară. Și între plebei erau diferite popoare subjugate în decursul vremurilor; dar popoarele ce alcătuiau plebea nu se dușmăneau din considerații de naționalitate, ci din contră »Toți pentru unul și unul pentru toți« — cereau drepturi.

Noi naționalitățile cerem tot aceea ce social-democrații: *drepturi!* formăm dar cu ei la olaltă o castă a plebei.

1. *E greșită părerea că socialdemocrații sunt contra bisericii. Ei sunt contra preoților cari nu-și pricep chemarea.* Să fim drepti, căci suntem creștini! și să recunoaștem, că într-adevăr preotul modern nu mai e cel vechiu. Preotul modern nu mai e duhul mângâitor al celor năcăjiți, — onoare excepțiilor! — nu mai e figura blândă și

bisericii celei vii, — onoare excepțiilor! — nu mai e acela care-și dă sufletul pentru oile sale, — onoare excepțiilor!, — ci e: administratorul rece al oficiului său, — e executorul neîndurat al bisericii pentru interesele sale, și e păstorul nemilos al oilor puse sub păstoria sa, — iarăși onoare excepțiilor! — Și bine ar fi să fie cât mai puțini »moderni«, ci tipul dominant să fie preotul cântat de marele nostru poet Goga.

2. *E greșită părerea și vorba dusă din gură în gură că socialdemocrații vreau răpirea averilor celor bogați.* Nu! Ei vreau ca să trăiască cei bogați cum vor ei, — dar să le permită și lor să trăiască! Suntem creștini, și ca atari nu putem suferi nedreptatea că unii să aibe mii de holde de pământ moștenite dela străbuni cari iar le-au primit în dar pentru merite patriotice. Străbunii vor fi având merite patriotice, dar următorii n'au! Pe ce bază dar se folosesc aceștia de beneficiile acestea?!

»Lume nouă — oameni noi!... trebuie totul reînnoit! — Și suntem creștini, — nu putem privi fără de milă, la muncitorul ca familia grea să trăiască din bagatelul ce i-se aruncă la zi pentru munca lui din casa proprietarului de mii lanțe pământ, care poate nu are nici pe jumătate familie numărăoasă ca muncitorul, — și care proprietar de multe ori nici nu-și cunoaște hotărârea moșiei sale. Trăim în lumea procentelor. Unul are moșie, celalalt brațe de muncit; să împărțim venitul după dreptate între proprietar și muncitor. Dacă nu facem așa, — atunci numai un mijloc poate să aducă pacea, acela ca să grijim că muncitorimea să nu se înmulțească, ca astfel din micul câștig ce-i aduc brațele să poată trăi fără a muri de foame și fără să simtă lipsa drumului spre America. Dar păcatul acesta, de a omorî copiii în pântecile mamei lor nu-l permite biserica creștină!...

»Ceice au urechi de auzit, să audă!«

3. *E greșită părerea și afirmarea că social-democrații sunt contra stăpânilor.* Nu!

»Orice stăpânire e dela D-zeu pusă fie spre bine«. Dar dacă e cineva contra stăpânirii, de bună seamă e pentru că stăpânirea aceea nu cunoaște citatul de sus. Și într-adevăr vai de acea stăpânire care nu e »pusă fie spre bine«. — Stăpânirea trebuie să fie tuturoa deopotrivă mamă bună. Întrebăm: De ce nu vrea stăpânirea votul obștesc egal pentru toți? De ce fuge de el ca întunerecul de lumină? De ce guvernul Majestății Sale nu-și împlinesce mandatul primit, — și în schimb făuresc alte legi prin cari să ferece în mai grele lanțuri popoarele cari dau dare de sânge și bani pentru această țară? De ce?... Răspundă dreptatea!

Noi naționaliștii cu social-democrații formăm în patria noastră *clasa plebeilor*. Suntem avizați la sprijinul reciproc pentru câștigarea drepturilor ce ne compet, și nu e permis să renunțăm dela luptă până ce aceste drepturi naturale vor fi câștigate; căci acela care va renunța va fi ruinătorul patriei. Acela va fi ca plebeul Romei, carele capacitat prin fabula șireată a lui Agripa s'a reîntors în jug poate și de groaza armelor, — dar mai târziu când i-a venit bine și-a răsunat amar. Pentru viitorul patriei vom sta față în față cu deprimătorii drepturilor popoarelor.

Vom licita patriotismul!

## Din România.

**Vaporul Dacia în Alexandria.** Luni dimineață, 23 Septembrie a. c., a sosit în portul Alexandriei (Egipt), făcând întâia sa călătorie, noul pachetot »Dacia«, al serviciului maritim român, care va face cursa Constanța — Constantinopol — Alexandria.

D. W. H. Müller, agentul general al S. M. R. în Egipt, învitasă pe mai mulți fruntași ca să viziteze vaporul.

Număroase persoane s'au dus pe bordul »Daciei«, unde au fost primite de către comandantul vasului, căpitanul Mărgineanu, de dl Văleanu, directorul serviciului comercial dela S. M. R. și personalul agenției.

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

## SERENADĂ.

Sceneta de Ilie Marin.

Mama.

Olimpia, de 16 ani.

Mama intră repede în odaia de dormit a Olimpiei, cu o luminare în mână. Odăița e mobilată drăguț. Ți se pare că e locuința unei Cosinzene. Pe masă o mulțime de nimicuri.

Mama: Olimpia, scoală.

Olimpia: (în pat, cu brațele goale de după gât) O, mamă, ai auzit și dta?

Mama: Scoală — scoală — E muzică la fereastră.

Olimpia: Tot drept? Credeam că visez.

Mama: Ai auzit?

Olimpia: Da, mi-se pare o muzică cerească. Mă credeam departe, departe.

Mama: Sunt lăutarii.

Olimpia: Cu cine?

Mama: Nu știu. Să vezi tu. Vino la fereastră în salon.

Olimpia: (Sare în sus emoționată. Aleargă de stinge lumina, apoi aruncă repede ceva pe umeri. Abia are timp, căci a ajuns deja la salo-

nul întunecat. Amândouă: mama și fata se ascund după perdele și străbat întunericul cu ochi scrutători. Pe stradă se află 6 persoane. Umbrele lor se profilează gigantic pe grilajul din fund).

Mama: Asta-i pentru noi.

Olimpia: Să văd, să văd...

Mama: Cu cine ai vorbit astăzi?

Olimpia: A, e el, e el... (Abia poate sta liniștită de emoție.)

Mama: Cine, el?

Olimpia: El.

Mama: Nu ști cum îl chiamă?

Olimpia: Rică.

Mama: Rică, și?

Olimpia: Nu știu minte. Rică Ordeanu, așa ceva.

Mama: (Își dă osteneală să se gândească) Ordeanu? De unde?

Olimpia: E candidat de avocat.

Mama: De unde?

Olimpia: De prin Brașov.

Mama: De când îl cunoști?

Olimpia: O, mamă, ascultă mamă dragă. Nu mă mai întrebă atâtea. Ascultă. L-am recunoscut după »Mlădie ca un spic de grâu«. Auzi? O cântă țigani. M'a întrebat azi, care cântare îmi place.

Mama: Astăzi? Unde v'ați întâlnit?

Olimpia: Pe promenadă, la muzică.

Mama: De când vă cunoașteți? De ce nu mi-ai spus nimica?

Olimpia: O, mamă dragă, ascultă, ascultă... Lasă, îți spun mai târziu toate. — Uite, cum se uită în sus. Crede că o să viu la fereastră. Știe că am fereastra din colț. Poți să tot aștepti, Rică.

Mama: Cum, Rică?! De când vă tutuiți?

Olimpia: A! de două zile. De când mi-a dat un buchet de flori. Știi, l-am adus acasă.

Mama: De ce mi-ai spus că-i dela Silvia?

Olimpia: Numai așa.

Mama: Cum, numai așa?

Olimpia: Ascultă, mamă, ascultă.

(Lăutarii cântă, »Mlădie ca un spic de grâu« în surdină. Din casele vecine se deschide câte o fereastră și apare câte o scufă albă. Rică, din mijlocul lăutarilor aruncă priviri duioase spre fereastra neluminată. Acompaniamentul sacadat al violinei, doi se aude până — departe. Olimpia nu simte frigul, care o pătrunde prin șalul subțire. Mama s'a așezat pe un scaun și se uită dusă înainte. Ochii i-se umplu de lacrimi. Își aduce aminte de tinerețea ei. Se vede fată tinăra și aude prima serenadă sub ferești. Amândouă femeile se țin strâns îmbrășoate.

## Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după una până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmacii. La târguială să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser János, Budapest.

Gubernatorul, însoțit de Beneduccibei, consul general al României, mai mulți consuli, funcționarii superiori ai vămei, portului și farurilor, și nenumărate notabilități ale tuturor coloniilor, s'au dus pe bord spre a vizita splendidul vapor. S'a băut șampanie pentru prosperitatea serviciului maritim român.

**Familia regală la Constanța.** Trenul regal a sosit ieri în Constanța. În port se aflau mii de cetățeni, cari au primit cu urale sosirea trenului, din care a descins regina urmată de toate persoanele oficiale ce se aflau în același tren.

Dl Vârnav, prefectul județului, a făcut prezentările.

Regina s'a întreținut cu persoanele prezente, apoi a plecat în oraș. După un sfert de oră regina a vizitat vaporul »Impăratul Traian«, pe bordul căreia s'a întâlnit cu principii Nicolae și Elisabeta, cu cari a luat masa pe bordul vaporului.

La ora 3 a sosit automobilul regal, în care se aflau regele, principele Carol și principesa Maria. Dl prefect Vârnav a prezentat suveranului consiliul comunal.

După un sfert de oră suveranul însoțit de toate persoanele oficiale au pornit spre catedrală, unde s'a oficiat slujba divină de către episcopul Pimon.

În urmă regele a primit defilarea.

La orele 8 seara regele a oferit un banchet, la care au fost invitați militarii străini, d-nii miniștri Sturdza și Brătianu cu doamnele, dl I. Morțun, dl prefect Vârnav, dl primar Georgescu și casa civilă și militară.

Banchetul s'a sfârșit la 9 și jum.

Azi regele se duce pe câmpul de manevre.

**Manevrele regale.** Iată rezumatul operațiilor de Joi:

Brigada 2 călărași înaintează până la Alakap. Aci fiind informată că divizia de roșiori a atins în capul coloanei satul Chiostel, se hotărăște a o aștepta, adăpostită de înălțimile dela sud de Nazarcea. Divizia de roșiori înaintează pe drumul Chiostel-Alakap și de îndată ce are cunoștința de direcția în care să găsește brigada adversară merge asupra ei și o atacă.

Brigada de călărași este nevoită a se retrage, însă fiind la timp susținută de un batalion de infanterie reia ofensiva și reocupă Alakap și Nazarcea, unde bivouachează.

Divizia de roșiori bivouachează la Chiostel. Divizia 9 înaintează dela Constanța la Murfatlar,

iar divizia 3 dela Cernavodă la Medjidia-Panaghirul. Dispozițiile luptei pe ziua de 21 sunt: partidul albastru, adică divizia 9, fiind informată că inamicul cu forțe superioare se găsește între Medjidia-Panaghirul, Docusel și Chiostel, comandantul partidului albastru, general Culcer, se hotărăște a primi lupta pe frontul Alakap, Nazarcea și dispune 2 batalioane pe înălțimea sud-vest de Nazarcea, restul diviziei 9 se află înapoia centrului, cavaleria pe flancul drept la nord de Horosearu.

Partidul roșu, adică divizia 3 din informațiile avute, presupunând că inamicul se va folosi de înălțimile dela nord de Murfatlar, se hotărăște a ataca frontul și flancul său drept. În acest scop se pune în marș în două coloane. Coloana din dreapta formată din brigada 5 și 2 baterii apucă drumul Chiostel-Alakap. Restul diviziei va forma coloana din stânga pe drumul Chiostel-Karat-Nazarcea. Cavaleria pe flancul stâng al diviziei.

**Marele Duce Vladimir și Marea Ducesă Maria Pavlovna** vor sosi în Capitală la 28 Septembrie st. v.

Primirea la gara de Nord va fi oficială.

Oaspeții vor fi găzduți în aripa stângă a Palatului Regal, în apartamentele pe cari acum 11 ani le-a ocupat Impăratul Frantz Iosef.

În Capitală vor sta până la 29 Septembrie, când împreună cu MM. LL. Regele și Regina și și cu AA. LL. RR. vor pleca la Sinaia unde vor sta 2 zile.

La Castelul Peleş se va da cu această ocazie o mare serată artistică și teatrală.

**Vaporul »Principesa Maria«,** al serviciului maritim român, care a suferit importante avarii la Tenedos, în drumul său dela Alexandria (Egipt) spre Constanța, se află acum pe deplin reparat în șantierul din Livorno.

În curând vaporul »Principesa Maria« va pleca spre a se înapoia în țară.

La Tenedos după cum am mai arătat, guvernul otoman a instalat un far permanent, spre a se înălțura pe viitor alte accidente.

**Procesul răsculaților din Vlașca.** Curtea cu jurați din Giurgiu a judecat ieri procesul mai multor răsculați din Vlașca între cari și pe al acelor cari au omorât pe mecanicul Popescu.

În urma desbaterilor, la orele 2 și 30 jurații aduc un verdict afirmativ cu circumstanțe ușurătoare pentru Ion Ene Ferariu. Curtea îl condamnă la

10 ani închisoare, 1000 lei despăgubiri civile și 160 lei cheltueli de judecată, și achită pe Tudor Zimfirescu, Stan Crudu, Gheorghe Cartoianu, Constantin Cartoianu, Constantin Măzdrac, Florea Benga, Ion Vasile, Ancu Vlad, Ivan Tuza, Stan Soare, Marin Iosea, Zamfirescu Petre, Nicolae, Petre Berbecaru, Radu Chiosea, Constantin Coandă și Voicu Anghel.

**Doctoratul în drept.** Ieri seară la orele 9, sau întrunit la facultatea de drept din Capitală, toți domnii profesori ai facultății juridice, pentru a discuta împreună cu domnul Spiru Haret, ministrul instrucțiunii publice, chestia înființării doctoratului în drept pe lângă Universitatea din București.

Discuțiile au durat până la orele 11 și jum. noaptea.

S'a hotărât în principiu înființarea doctoratului.

Cursurile vor dura doi ani și vor fi predate de actualii profesori ai facultății.

Tot cu această ocaziune s'a decis ca în locul d-lui prof. Șendrea să fie recomandat ca suplinitor. dl C. Sipsomo.

În ce privește numirea unui profesor de dreptul roman discuțiunea s'a amânat pentru Marți 25 Septembrie v.

**Ovrei criminali.** Autoritățile au confiscat o cantitate de 1000 kgr. brânză stricată dela criminalul arendaș Oscar Guttman. Brânza a fost înaintată institutului de chimie pentru ai face analiză.

Guttman va rămânea arestat până la judecarea procesului, care va veni înaintea Tribunalului sau a Curții cu juri, după calificarea ce se va da faptului.

Camera, de punere sub acuzare a judecat apelul arendașului O. Guttman, acel care a dat țărănilor să mănânce carne de vite moarte de dalac.

Camera, compusă din d-nii consilieri Crivăț, Suciuc și Grigoriu, în urma rechizitorului d-lui procuror de Curte, Hamangiu, a respins apelul ovreului criminal.

E de notat că acest ovreu ține în arândă 8 moșii, și se crede că țărăni de pe toate aceste moșii sunt tratați la fel. Parchetul a stabilit că acest Guttman a mai fost dat în judecată pentru asemenea fapte de otrăvire a țărănilor. Ancheta continuă.

Dela un timp Olimpia fredonează melodia singură. Când trec lăutarii la »Sârba fetițelor« începe să bată tac'ul și să se învârtăască cu mamă-sa prin casă. Aceasta se lasă dusă ca un copil mic. Tăcere scurtă, după ce s'a terminat sârba.

În odaie nici o lumină. Rică așteaptă înzadar. Încet pe încetul — după ce au mai cântat o romanță, pleacă umbrele de dinaintea casei. Liniștea domnește din nou pe ușița orașelului. Mama și Olimpia stau încă tot la fereastră).

Mama: Aștept să-mi spuți tot.

Olimpia: Acum? Când mă simt atât de bine?

Mama: Da acum. Are parale?

Olimpia: Nu știu. D-voastră tot la bani vă stați gândul.

Mama: Tată-tău, nu eu. tată-tău.

Olimpia: Trebuie, că e bogat.

Mama: Crezi numai?

Olimpia: Ba stau să jur.

Mama: De ce?

Olimpia: Se poartă bine îmbrăcat. Ca scos din cutie.

Mama: Poate să facă datorii. Nu-i cunoști tu.

Olimpia: Are prietini mulți, cu bani.

Mama: Tot cum îți spun.

Olimpia: Nu mamă. E bogat. Mi-a spus odată: Aici, în provincă e ușor. Când vrei să faci serenadă o poți face în dragă voie. În capitală nici nu se știe cui îi faci. Ies cinci caturi de domnișoare la fereastră.

Mama: Ți-a spus ție așa?

Olimpia: (Roșește) Da. Unul sărac se gândeste la serenade? N'are nici ce mânca.

Mama: Cam așa. Din ce familie e?

Olimpia: Nu știu.

Mama: Întrebă.

Olimpia: Lasă-l e așa. Nu-l mai descoase. E drăguț și vorbesc cu el — și pace.

Mama: Ușor D-tale.

Olimpia: Și-l iau cum îl vezi.

Mama: A! Ce-s astea?

Olimpia: Da! O să mă ia de nevastă!

Mama: Olimpio!

Olimpia: Măne vine la noi și mă cere!

Mama: Și mai bine!

Olimpia: I-am spus deja că-l plac.

Mama: Escelent!

Olimpia: (entusiasmata, dă cu piciorul de podeală). Și o să-l strâng în brațe și o să-l strâng...

Mama: Tot mai bine.

Olimpia: N'ai auzit ce frumos mi-a cântat?

Mama: Acum începe cântecul meu. Ascultă. Ești încă o nimica-toată. Așteaptă să-ți crească rochia — încă abea și-a trecut de glesne. Apoi lasă pe tată-tău să întrebe de familia dlui Rică. Nu ne cădea așa cu ușa în cap. Ian te uită! S'a întors mașina lumii? Tu o să te măriți cu al dintău, care ți face o serenadă?

Olimpia: Dacă-l plac!

Mama: Câte serenade o mai fi făcut dl Rică! Nu spuneai tu, că la oraș mare-i iese reghimentul de capete la fereastră?

Olimpia: A spus-o numai așa.

Mama: E mult adevăr în numa-asa ul asta. Ș'apoi fata mea, stai, stai, așteaptă. Ce naiba. Ești numai de 16 ani. De pe acum așa de drăgostoasă?

Olimpia: Samăn cu mama.

Mama: Nu vream eu să mă mărit la 16 ani, slavă Domnului!

Olimpia: Te jucai cu păpușa ca nevastă tinăra.

Mama: Poflim și vorbește...

Olimpia: Te jucai cu mustățile tatii...

Mama: Ascultă-mă.

Olimpia: Lasă, mămico. Să-l vezi. Măne vine în vizită.

Mama: Bine. O să vedem ce minunăție o fi.

Olimpia: I-am spus ca să se 'mbrace. O să aibă cravată albă. Încă nu l-am văzut așa.

Mama: O, când eram eu fată...

Olimpia: Când erai d-ta fată erai altfel. Acum e așa.

Mama: Mai încet, mai încet. Trezești pe tată-tău. Doarme tun.

Olimpia: Bine, mai încet. Dar nu-mi strică noaptea. Ș'asa voiam să ți-o spun cândva. Bine că mi-a făcut serenada astăzi.

Mama: Văd că nu ai pace. Să vedem. Lasă până măne. Mai povestim și cu tată-tău.

Olimpia: Rică spunea că-l cunoaște pe tata. Zice că l-a văzut odată la casină.

Mama: Și-au dat mâna?

Olimpia: Da. Dar ce-are aface! Și-o vor da măne și poimăne și poipoimăne și totdeauna — ce ginere și socru.

Mama: Mai încet. Mai încet. Trezești pe bietul om. — Visează tu. O să-ți scoatem noi gârgăunii de nu ne va plăcea de el.

Olimpia: D-voastră să nu vă placă?! Dar e de aur Rică al meu.

Mama: Rică al tău! Nu știu zău!

Olimpia: Nu te las! Nu te las! Promite-mi că-l vei primi bine.

## De ce se face excepție cu România?

Sub acest titlu »Az Ujság« scrie că la curțile dela Atena, Belgrad și Sofia a produs profundă impresie faptul că nota diplomatică a celor două mari puteri (Austro-Ungaria și Rusia) nu s'a trimis și României.

Excepția aceasta, este, fără îndoială, un semn de excepțională considerație față de România, semn că nu este pusă în aceeași categorie cu cele trei state balcanice, — ceeace recunoaște și ziarul unguresc din Budapesta.

La Sofia însă e mare supărare. Ambiția bulgarilor este greu lovită. Pentru a potoli opinia publică, unele ziare au recurs la o apucătură: spun că marile puteri de aceea n'au trimis și României nota, pentru că ele au ținut să se adreseze numai statelor cari au cuvânt în chestia macedoneană!

Subțiri diplomați și bulgarii. În felul cum judecă, nici Turcia n'are cuvânt în chestia macedoneană, pentru că nici ei nu i-s'a trimis nota.

## Situația.

Și dacă guvernul va reuși cu încheierea tranșacției, pentru zilele viitoare îi rămâne o grijă mare: greva lucrătorilor.

Nu e vorba adică, din partea muncitorilor, numai de o simplă demonstrație pentru sufragiul universal, ci lucrurile pot să se complice așa fel, încât nu se știe ce urmări grave se vor arăta.

Ușor se poate întâmpla și în Ungaria, ceeace acum se face cu succes în Austria: cei dela căile ferate să demonstreze pasiv! Să nu grăbească nicăiri cu lucrul și astfel pe liniile ferate să producă nu numai întâzieri mari la trenurile de pasageri, ci aglomerări și mari încurcături cu trenurile de marfă, împedecându-se astfel comerțul și făcându-se pagube incalculabile.

Deja se vorbește de un conflict între direcția căilor ferate și între muncitorii săi: aceștia au amenințat că vor opri trenurile. Conflictul se agravează tot mai tare prin faptul, că direcția a provocat pe funcționarii și muncitorii săi membri în organizarea regnicolară a lucrătorilor dela căile ferate (cari țin cu socialiștii) să se retragă din

această organizare, altfel vor fi dați afară din slujbă.

Lucrători și funcționari au răspuns că mai bine fac grevă, ceeace așa se zice: se va întâmpla negreșit, dacă direcția nu-și retrage provocarea.

După ultimele știri, rezistența pasivă a și început deja în Budapesta. Aseară și azi dimineața toate trenurile cari aduceau vidualii au sosit cu întâzriere, de mai multe ore.

Solidaritatea e așa de mare între lucrători, încât ei s'au prezentat ieri la directorul Ludvigh și i-au arătat hotărârea că dacă nu vor fi reprimiți în slujbă cei 9 concediați la Timișoara, se va face grevă generală.

Pe mâne ori poimâne ne putem aștepta la turburări cari să aibă efect și asupra situației politice din țară.

## Din străinătate.

**Regele Carol și puterile.** Corespondentul din Viena al ziarului »Tribuna«, a telegrafiat despre întrevederile dela Viena următoarele:

»Iswolsky și baronul de Aehrenthal au fost primiți în audiență la regele Carol al României, cu care au discutat chestia reformelor judecătorești în Macedonia și a relațiilor între Grecia și România, spune »The Birmingham Post«. Regele Carol a declarat cu tărie că guvernul român nu e dispus a lua o atitudine moale în chestia protejării fraților de aceeași rasă, a Cușo Vlahilor din Macedonia, împotriva politicei dușmănești a grecilor, cari vor să puie piedeci desvoltării pașnice culturale a acestui popor.

»Piedecă de căpetenie, a zis regele Carol, e atitudine neînduplecată a Patriarhului ecumenic, și e sau mai bine ar trebui să fie datoria puterilor a aduce schimbare, căci o împăcare între cele două țări e cu puțință numai dacă va face Grecia concesii însemnate«. S'a hotărât ca peste câteva săptămâni ambasadorii puterilor mari să fie o conferință la Constantinopol spre a găsi mijloacele cele mai potrivite spre a comunica suitanului hotărârile guvernelor lor.

**Petrol pentru marina Angliei.** În legătură cu întrebuințarea petrolului pentru marină și cu sporirea acestei întrebuințări la vasele de războiu, s'au hotărât măsuri însemnate spre a pune la îndemâna vaselor în slujbă petrolul de care au nevoie, spune »The Birmingham Post«. Au a se dura rezervorii uriașe în partea Cosportului a

portului Portsmouth, în stare a cuprinde în ele cel puțin 20.000 de tone engleze de petrol.

Canalul Clarence, pe unde se apropie acuma vasele de piața de aprovizionare, va fi curățat, adâncit și deschis, așa ca să poată înainta pe el vasele de războiu cele mai mari până la peronul ce are a se dura aci, lângă care vor putea sta până ce vor încărcă petrolul din rezervorii. Costul lucrării plănuită va fi mare. Dar ca lucru hotărât e întrebuințarea petrolului ca material de ars pe viitor la marină, iar proiectul se va pune în lucrare în curând.

**Călătoria împăratului Wilhelm.** În vederea sosirii părechii imperiale germane, au început să se facă de pe acum mari pregătiri.

Se crede că împăratul Wilhelm va face o singură vizită la Londra și aceasta va fi la City.

**Intre francezi și spanioli.** Intre generalul Crude și între comandantul spaniol dela Casa-blanca, s'a ivit un conflict serios.

Spanionii pretind ca ei să facă paza polițienească și împrejurul orașului, iar generalul Crude susține, că poliția spaniolă e de prisos în aceea parte, dat fiind că în afară de oraș e situată tabăra trupelor franceze.

Comandantul spaniol e nemulțumit de această atitudine a generalului Crude și a trimis un ofițer cu misiunea specială de a se plânge la Madrid împotriva francezilor.

**Atentat zădărnicit.** Poliția de azi a descoperit, că grupul teroriștilor arestați ieri, a avut intenția de a omori pe marele duce Nicolae și pe primul ministru Stolypin.

## Din Valea-Almajului.

Bozovici, 1 Oct. 1907.] ]

E lung timpul de când urmăresc cu atențiune situația politică din cercul Bozoviciului, mai ales purtarea politică a celor, cari trec înaintea opiniei publice de conducători naționaliști.

Pentru cele, ce le scriu și demaschez iau toată responsabilitatea, — un lucru de altfel nu prea recomandabil, când dorește omul să trăiască cu toții bine.

Să încep cu alegerea de medic cercual săvârșită la 7 Sept. 1907 în Bozovici!

Naționaliștii au aranjat un fel de scenă sentimentală, apoi văzându-se terorizați de pretorele

*Mama:* Stai! Stai! Mă dai jos! Ce neună! Curat neună. Ei bine: îți promit. Cât se poate de bine. Noapte bună. Să nu trezim pe tată-tău.

*Olimpia:* Noapte bună! Noapte bună! O să visez de el. Numai de el.

(Amândouă femeile merg tiptil spre paturile lor).

## Dela adunarea generală a Asociațiunei.

### Poporul.

Prin o nuansare a unui colectiv, sau poate prin un adânc îndemn involuntar de a da adevărată expresie adevărului, în cuvântul popor găsim de obicei înțelesul de țaran.

Astfel este de a se interpreta cuvântul chiar și în prea periferazata titlă a »Asociațiunei pentru literatura română și pentru cultura poporului român«.

Cât de cât, deci, nu e fără de interes a se căuta, cu ce ochi privește poporul acea Asociație? Cum a înțeles-o, și cum a judecat-o la Bistrița?

Răspunsul cel mai scurt ar fi: ca în cele mai multe despărțăminte.

Am văzut pe mai mulți făcându-și semnul crucii, și șoptind rugăciuni în cursul cuvântării de deschidere — toți aceștia însă își văd de treabă a doua zi ori după suspendarea ședinței. (Când se cer »jertfele«, în despărțăminte.) Acestea toate sunt vorbe auzite și scene reale, la diferite ocazii.

Fapt e, că la ședințele adunării generale, ca și la ale despărțămintelor, prezența țăranilor — femei multe! — are exclusiv rolul decorativ. În cazul cel mai bun, îi aduce curiozitatea, nici decum însă interesul și înțelegerea.

Fapt mai e, că până în ziua de astăzi nu am știut angaja pe țaran în mișcarea culturală inaugurată sub egida Astei. Nici cu priceperea însă nici cu balonul. Cel mai deștept despărțământ, în ce privește țăranimea, — al Săliștei — abia are unu sau doi membrii ordinari țărani »economi«.

Fapt este însăfârșit, că nici o mișcare întreprinsă de cei neinteresați, (nemijlocit), din curat umanitarism, nici când nu va putea stârni valuri mai mari. Înzădar vine cineva cu nobila intenție să mă ferească. *Fără de concursul celui lipsit, fără de o influință a lui asupra conducerii, și, bine înțeles, fără un puternic imbold care îl silește*

*să-și observe lipsurile, și fără de o lămurită conștiință, care-l îndreaptă pe căile cele bune — filantropia este neroditoare.*

Bunățile nu vin de sus. O masă lăsată în grija conducătorilor e inertă. *Ea însăși trebuie să-și îndrepteze soarta, fiindcă ea își cunoaște mai bine lipsurile și trebuințele. La dreptul vorbind, nu prin filantropie se poate face ceva, și nu asta este datorința noastră. Datori suntem, să desfășurăm o acțiune — agitație — de deșteptare, pentruca masele, »poporul«, să-și vadă lămurit situația, și să i-se arăte cele mai bune mijloace de îndreptare. Cei interesați prin sine. Ajutorul venit din sus, din afară, e prea încet și cam sfios.*

Netăgăduit fapt este, că în direcția asta — *a-i da soarta, prin cultură, în mâna sa, țăranului* — e mai nimica tot ce am făcut. În fond Astra a rămas totdeauna un așezământ al cărturării.

### Doamna Z. Bârsan.

Ca să nu lase mirat pe nimenea, de ce tocmai dna Bârsanu, și nu dl Bârsanu, trebuie să încep cu un spirit: (Zicem »spirit«, tocmai când avem să-i ascundem lipsa!) nu mi-a zimbit grațios »diva«, nici mi-a strâns mâna călduros pentru

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de poc al de apă amară o o o

**Igmândi**

alini **Schmidthauer**,  
stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2-3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohnei, respirării grele, galbinare, umflarea ficatului și fierei, diabetă, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comande se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komarom. Se poate căpăta în fiecare farmacie mai

bună și prăvălie de coloniale. Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se confunde cu Ită apă amară.



**Fempel E.**  
**Pancsova.**



Expediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e.: garnituri de îmblățit, ciure, grape, tăietori de tului, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

In atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.



Distins cu medalia de aur la expoziția universală din Timișoara în anul 1907.

Cel mai mare atelier de corsete al industriei casnice din Ungaria de sud.

**LAMPÉL REGIN**

Temesvár-belváros Zápolya-utca 1.  
Filiala: Szatmár-németi.

Depozite de modele pentru comandă: Nagy-Becskerek, Zilah, Gyulafehérvár, Lugos, Nagybánya, — — Petrozseny. — —

Recomand corsetele mele după măsură, lucrate după industria de casă în atelierul meu fașon și executarea cea mai modernă, precum și dreptătoare corsete și bandage de pânze tot așa și corsete pentru fâli neproporționate lucrate, după precierile igienice. Se efectuează preparaturi, — — curățituri și transformări. — —

**Preparațiuni de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás fürdő**

noi aranjamente

expediază în afară de cartel o cantitate ori cât de mare

**ACID-CARBONIC-LICHID**

natural, chemic, din izvorul de acid-carbonic din băile Buziaș, pentru prepararea apei gazoasă (soda) pentru restaurații și alte scopuri industriale.



Nu se poate confunda cu acidul-carbonic artificial care e mai fără spor. ● Serviciu de încredere, conștiincios!

**Ape minerale și medicale de Buziaș**  
in sticle de 1 și de 1/2 litre.

Au un efect neîntrecut pentru boale de inimă, rimich și beșică.

**Apă de masă de prima calitate!**

Lămuriri servește cu plăcere:

„Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn“.

Adresa telegrafică: Muschong, Buziásfürdő. — Telef.-interurb. 18.



Pentru desfacerea mai repede!  
**Caspari Frigyes és Társai**

Medgyes (Nagyküküllő m.)

recomandă cu preț redus produsele

**școalei de pomi**

precum:

pomi cu simburii tari, tufe de agrisă și coacăze (ribiszke), smeură, fragi, tufe decorative, vlăstari sălbatici de pomi fructiferi, pentru garduri vii, brazi și trandafiri, etc.

Preț-curent se trimite gratuit la dorință.

**O păpușă pentru probă**  
numai 5 cor. 50 fileri.

Pregătit cu pânză 9 coroane.

Se află la pregătitorul de păpuși de probă

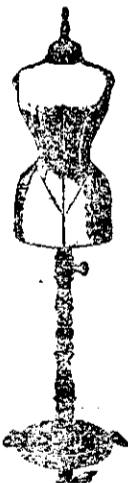
**VAJDA SAMU**

BUDAPEST, Károly-körut II. sz.

Mare institut de reparat de păpuși de jucărie.

Preț-curent gratis! ●●● Reparare de păpuși!

Vânzare en gros și en detail.



**STIMATE DOAMNE!**

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare **Crema Havasi-Gyopár** de dr. Biró

și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat **pistruiile, petele de ficat** și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de **Tokaji China-Vasbor** apetit și nenositare este preparatul alui Dr. BIRÓ. Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„**ARANYHARMAT**“.

Prin întrebunțarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc e nesticăcios atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește! Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 coroane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

**Farmacia W O L F F, Kolozsvár.**

Correspondență particulară în limba română!

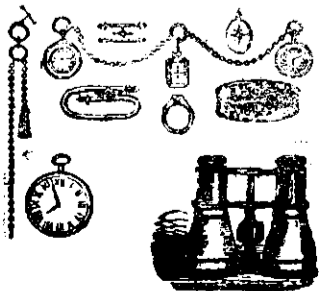
**Sárga János**

argintar și pregătitor de obiecte artistice ●●●  
Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

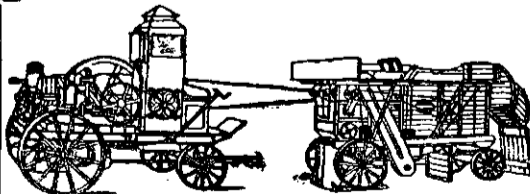
Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Abundant provăzut cu obiecte de aur, argint și petrii scumpe. Pregătește tot felul de lucrări artistice: în aur, argint și altfel de lucrări de artă magnetă. — Schimbări de aur și argint, conform cursului zilnic. — Cu preț curent servim gratuit și franco.



**SCHMIDT FRIGYES és TÁRSA.**



Atelier de repararea mașinilor și de lăcătușerie, provăzut cu putere electrică.  
Nagyvárad, Hattyu-utca nr. 2.

Pregătim tot felul de lucrări, cari se țin de bransa noastră; astfel de exemplu: **Lumini electrice, porți de pompă, îngrădirii la bolte de morți** și orice lucrări de relief și gustos mod. Preătim apoi și reparăm și provedim din nou: tot felul de mașini de economie, instrumente de economie, instrumente de aranjamente de moară, Transmissiuni, mașini de vapor, etc. Acestea din urmă, ca măiestrii mașiniști, ce luăm pe răspunderea noastră.

Mai ales punem mare pond pe îmbunătățirea mașinilor de tipografie și mutarea tipografiilor, fiindcă SCHMIDT FRIGYES, membrul firmei, a servit 14 ani de-a rândul în fabrica de mașini alui Wörner J. és Társa din Bpsta.

Fondat în 1868.

# TEUTSCH GYULA

Prima fabrica din Braşov

de maşini, pompe de stins focul  
şi tot felul de articole de alamă,  
institut pentru nichelare, magazin  
de biciclete, maşini de cusut şi  
maşini agricole

Braşov, str. Bolonya-vasut Nr. 9.

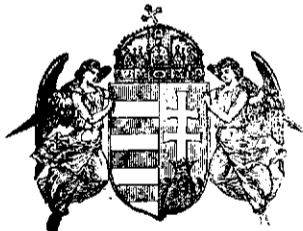
- - PROSPECTE - -

despre pompe de apă trimite gratis  
şi franco.

Telefon-Nr. 122.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA  
DE CLOPOTE**



Fabrica de  
scaune de fer  
pentru clo-  
pote - - alui

## ANTONIU NOVOTNY

TIMIŞOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la  
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-  
pote întregi, armonioase, pe ga-  
ranție de mai mulți ani provă-  
zute cu ajustări de fer bătut,  
construite spre a le întoarce cu  
uşurință în orice parte îndată ce  
clopotele sunt bătute de o lătore  
fiind astfel mântuite de crepare.  
Cu deosebire sunt recomandate

**CLOPOTELE GĂURITE**

de dînsul inventate, şi premiate  
în mai multe rinduri, cari sunt  
provăzute în partea superioară —  
ca violina — cu găuri ca figura S  
şi au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut  
şi cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu,  
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton  
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-  
tător — pentru preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut  
ea şi spre turnarea de toace de metal. — Preţ-couranturi ilustrate gratis.



Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Bihor şi Silăgy.

INTEMEIAT LA 1835.

**Frölich Jozsef** pregătitor de lumini de ceară

NAGYVÁRAD.



Recomandăm în binevoitoarea a onor. public,  
fabricaţiunile sale de lumini de ceară, lu-  
mini de ceară de I-a calitate bucata 4·80 Cor. II-a calitate  
4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici,  
albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cu-  
nunic, albe şi frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la  
100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2·40 Cor.  
secunda 1·80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de  
flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserică. Klgr. 96 fil.  
— Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din ste-  
ariu curat, ce nu picură şi nu curg. Şi cea mai bagatelă comandă  
o esecut prompt, pachetare nu se compută şi dela 5 Klgr. în sus  
expediţia e francoată.

Adjustat cu maşini cu putere electrică.

Adjustat cu mini așcu putere electrică

HAINES  
pentru copii

Albituri pentru dame!

Blouse

**ŞORTURI!**

en gros

Export

en detail.

**FRANK & BERG, Versecz.**

„La Fortuna“. Andrassy-ut (Casa proprie). „La Fortuna“.

Cea mai mare casă  
de comerciu de  
şorturi în Ungaria  
de sud!

Cea mai ieftină ca-  
să de comerciu!

Oferă pe lângă maga-  
zile colosale un mare a-  
sortiment pentru ales de  
articole solide şi bine lu-  
rate ca :

Şorturi, Albituri de  
Dame, Jupon de  
Cloth, Lüster şi  
Flanell.

◆ Pe lângă pre-  
ţurile de fabri-  
că umitor şi recu-  
noscut de mode-  
rate. ◆◆◆◆◆

Şorturi de  
băieţi din pânză şi  
„Cöper“.

Şorturi de Batist } albe, foarte draguţe cu broderii, colţuri şi cro-  
Şorturi de Thee } şetării, à 50 bani până la 1.20 cor.

Şorturi de Helveţia de Batist, albe, toate pline de croşetării, o  
prelucrare admirabilă, foarte du-  
rabile, à 1·20—2·80.

Şorturi de dame »Reform« ! in prelucrare elegantă, foarte bună din  
„Cöper“ foarte hui şi cu culoare veri-  
tabilă. 1·80—2·80 cor

Jupon de Cloth in asortiment mare şi mereu va-  
riat cu ajour şi volante croşetate  
dela 2·80 cor. în sus.

Jachetele noastre de desupt Chloth şi Şortele se bucură de o mare, durabilă  
popularitate în public din care cauză am fost nevoiţi a mări încă odată  
aceasta divizie de mărfuri.

◆◆◆◆◆ Revanzătorii primesc la dorinţă mostre. ◆◆◆◆◆

— Dacă nu se potriveşte ceva, se poate trimite înapoi. —

Primum zilnic multe comenzi ulterioare şi scrisori de recunostinţă!

Principiul nostru este: { Numai marfă nouă, solidă, facon emi-  
nent, material bun preţ fix cu »Fortuna«.

Maşini şi biciclete pe rate mici luare.

Deposit de maşini de cusut de fabrică în Timişoara.

**LADÁNYI IZSÓ Temesvár**

Belváros, Zápolya-u. edificiul seminarului rom. catolic,

Cont de cassă de păstrare la posta reg. ung. şi curs Clearing nr. 10.896.

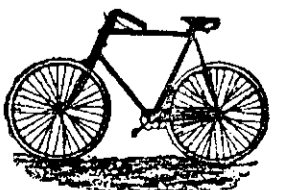
Telefon 577. Adresa de telegramă: Ladányi Izsó

Deposit de maşini de cusut, de brodat, de biciclete, de  
biciclete cu motor şi de părţile lor constitutive.

Maşini de cusut Singer, cu moeici rotunde, Central  
Borbib (Zentral Bobin) Wheeler-Wilson cu sulturi  
elastice, de familie şi pentru măestri,

Asortiment mare de mătasă de brodat  
cu maşina.

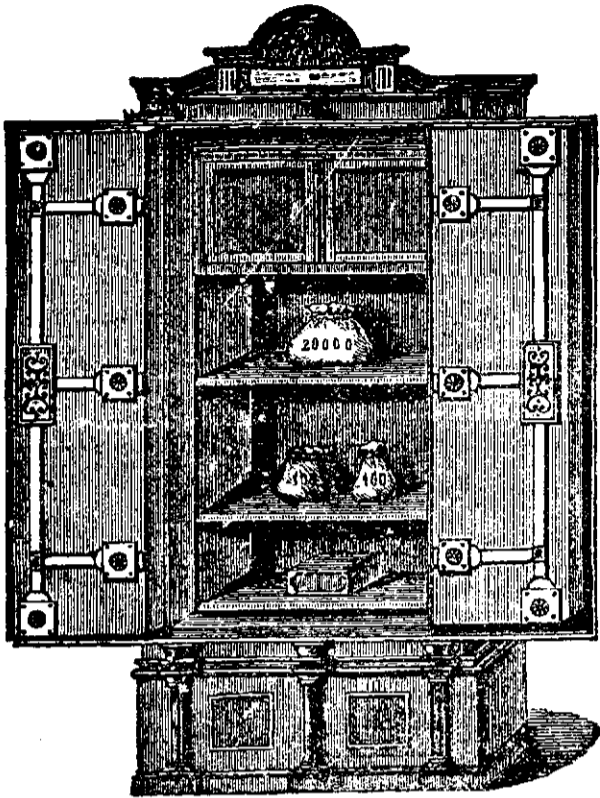
Deposit din fabricatele fabricilor Rast şi Gasser de  
maşini de cusut, şi ale lui Sander şi Graff de maşini  
de brodat. Stabiliment propriu de reparaturi petru biciclete.



# AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de  
**casse de fier și oțel**

priv. ces. și reg. a dlni  
**G. Oszy**, îmi iau  
 voe a aduce la cunoștința  
 prea on. public, că în  
 fabrica mea se execută  
 tot felul de **CASSE**  
 și după toate  
 mărimile din cel mai  
 bun material posibil.  
 Cassele de fier și oțel  
 panterate se execută  
 după cele mai nouă  
 sisteme engleze și ame-  
 ricane sigure contra  
 focului și spargerei  
 pentru care dau de-  
 plină garanție.



Atrag atenția onor.  
 public interesat a nu  
 confunda fabrica-  
 tele mele cu alte  
 fabricate, făcute din  
 material slab și  
 prin urmare fără  
 valoare.

Rugând pe prea on.  
 public pentru binevoitorul sprijin, semnez  
 cu distincă stimă:

**E. Purece**

fabricant de casse

SIBIU (Nagyszeben), Rosennergasse nr. 9.

■ Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco. ■

# IULIU ERÖS

SIBIU (NAGYSZEBEN).



Noutăți în toate soiurile de oro-  
 loage, juvaere, articoli de aur  
 și argint, cadouri de nuntă și bo-  
 tez, inele de fidațare gata, cercei,  
 lanțuri de oroloage, brățare, uten-  
 siliu pentru biserici și masă, obiecte  
 de lux de toate soiurile în aur și  
 argint.

Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă  
 exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere  
 numai cu rambursă.

Prețourante ilustrate la cerere gratis și franco.

# Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,  
 arangată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare  
 medalie de stat.



Cu garanție pe mai mulți ani și pe  
 lângă cele mai favorabile condiții de platire  
 — recomandă clopotele sale cu patentă ces.  
 și reg. invenție proprie, cari au avantajul  
 că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea  
 unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc  
 — se face o economie de 20—30% al  
 greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer-  
 ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin  
 a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și  
 chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se  
 clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană  
 de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor  
 vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-  
 solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se  
 trimit gratis.

## MOȘTENITORII LUI **TAGÁNYI ISTVÁN** și **KISJOLSVAI SZABÓ ISTVÁN**

proprietarii de vii de deal  
 își vind

# VINURILE

din regia proprie exclusiv de  
 Mădierat, Miniș și Barațca,  
 vinuri albe și roșie de masă,  
 de desert (aszu)

în Arad, strada Batthyányi nr. 24

în localul anume aranjat pen-  
 tru acest scop și le espediază  
 în butoie sau buteli în loc sau  
 în provincie.

Catalog specificat de prețuri se trimite la  
 dorință imediat.

# Masini pentru stropirea viilor și arborilor

Construite de oameni specialiști distinși întrec atât în privința lucră-  
 rii, precum și a durabilității orice fabricate de până acum. Nu face risipă în  
 materie și e ușor de manut de către oricine.

Un stropitor foarte tare făcut cu totul din aramă, supus probei, trimitem de  
 bucata cu preț de 45 coroane.

La comanda de odată a 10 bucăți un scământat de 5%.

Pentru fiecare bucată 5 ani garanță, se pot comanda exclusiv la noi  
 fabricanții.

Progătim orice fel de cazane de orice sistem pentru fierberea ra-  
 chului, cu aparat de recoricare după plac, sau după sistemul inventat de noi,  
 prin care câștigăm cu 20% mai mult rachiu și mai gustos decât până acum.

La comandă trimitem căldări pentru licitare sau de orice fel.

Lucrările de aramă le efectuim iute și punctual.

La comande ne rugăm dacă se poate a ni se trimite desemeauri și  
 măsurii.

**Szijaártó Testvérek, arămari**

depou pentru fabricare și raparaturi de stropitoare  
 în Kecskemét.

EGYEDULI SÓSBORSZESZ, MELT JÓTEKONY, CZELT IS SZULI



A LEGJOBB SÓSBORSZESZ MINDENÜTT KAPHATÓ

LEGJOBB HÁZI SZER.

FABIÁN-FELE SZANATORIUM SÓSBORSZESZ

3) 1 literes, 1 koronás és 2 koronás üvegekben

Megrendelhető: FABIÁN LAJOSNÁL GYULÁN

57/58 A. JOZSEF FŐHERGZEG SZANATORIUM EGYESÜLET" JAVARA.

BORNER BUDAPEST

## Câți suferitori sunt

cari mereu caută leac de vindecare contra boalei lor și abea poate să găsească adevăratul leac. Miile de epistoale de recunoștință adevăresc, că contra durerii de

muschi, rupere

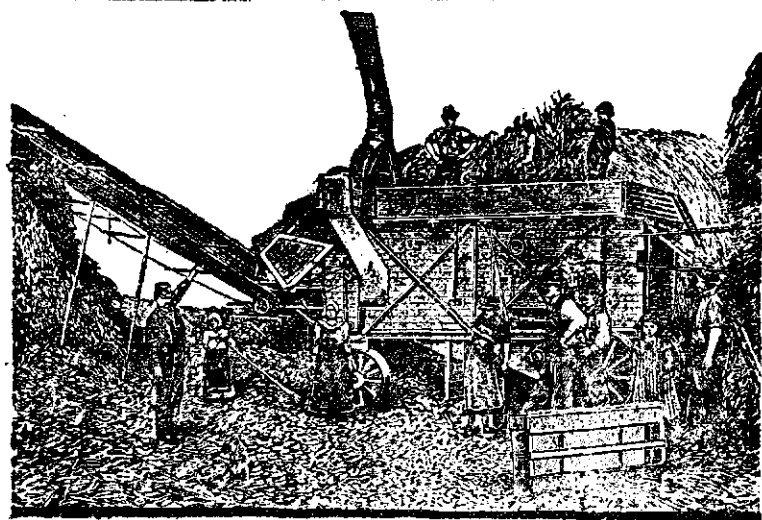
și la alte dureri porvenite din răceală

unicul medicament mântuitor și de dureri atinăteri este

**Spiritul vin galic** de sanatorium a lui Fábian

Se poate comanda la **Fábian Lajos, Gyula** (cottul Békés) in comande de 30 fl., 1 cor. și de 2 cor.

Comande prin postă peste 5 coroane, se trimite franco cu rambursă.



## Harfmann Jakab

fabrică de mașini de economie

UJVERBÁSZ.

Recomandă renumitele sale instrumente noi

de absorbarea pravului

de mașini de treierat.

Poftiți și cereți ofert de preți.

Concesiune ungureasă.

Muzica de casă a viitorului e

## HARMONIUM

care și până aci a cucerit saloanele celor mai distinse cercuri sociale. Unde este pian la casă, acolo numai atunci va fi completa harmia, dacă în fața lui va fi și un **harmonium**.

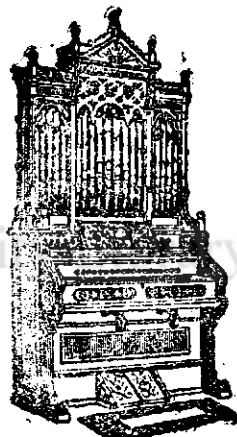
Intre harmonii cel mai escelent e

**Harmonium Aeol,**

pe care îl reprezintă singura și cea mai veritabila, solida și avantajoasă firmă a lui

**Reményi Mihály**

fabricantul muzicaliilor pentru Academia reg. ung. de muzică.



Nu cumpărați deci harmonii

până n'ați văzut catalogul nou ilustrat a firmei REMÉNYI, care se trimite gratis și franco din BUDAPESTA, VI., str. Király nr. 58 Tr.

**Harmonium Aeol** e cel mai acomodat pentru școale, coruri, capele, biserici, fiind că tonul e asemenea întru toate tonului Organelor și le poate perfect suplina. **Piane** și **ptanine** noi și folosite se capătă dela 180 florini în tot felul de preț.

Renovări prin meșteri specialiști cu prețuri moderate.

Epistoalele de recunoștință se pot vedea.

Telefon 87—84.

## FRÁTER és DÖMÖTÖR

cancelaria de arhitectură diplomată

ARAD, STRADA SALACZ GYULA NUMĂRUL 1.

Primește:

măsurarea, regularea, comasarea, parcelarea, orașelor, comunelor, și a domeniilor precum și tracirozarea, plănuierea și construcția terenurilor de pădure și industriale.

Specialiști:

în plănuierea și înființarea regulării de ape și a apaductelor.



Fondat la anul 1892.

# KAULICH ETEL



**BUDAPEST**  
numai IV.,  
Szervita-tér  
5, félem.

demulteor deco-  
rat, cel mai vechi  
și mai plăcut

**atelier**  
de  
**corsete**

in care se con-  
fecționează cor-  
sete reform ne-  
vătămător să-  
nătății, în față  
drept, stomacul  
il lasă liber, to-  
așa și susținea-  
rea de piept,  
stringătoarea  
de foale și de  
solduri, susții-  
toare de spate,  
precum și cor-  
sete ortopedice  
după moda ire-  
centă și solide  
pe lângă prețuri

moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru lu-  
area măsurii așa în loc ca și în provincie se trimite gra-  
tuit cu porto franco.

**Rugăm a observa firma!**

## Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni  
haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mo-  
bile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață,  
unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi,  
precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500  
bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini  
pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada  
Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de  
mobile se află pe Árpád-tér nr. 5 în colț (în  
casa bisericii izraelite)

După corință merg și acasă și în provincie  
chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima **IULIU HERZFELD.**

Cel mai mare galonar de mobile și podoabe femeiești din  
țară.

## Özv. Barcza Györgyné

prăvălie de tapeturi pentru mobile și căruțe

**SZEGED.**

Fabrică de fireturi de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, fireturi  
de perdele și draperii,  
ciucuri, tivituri de co-  
voare, nasturi de pla-  
pomă, rose, rețele de  
pat, galoane și ciucuri  
pentru care funebre.

Serviciu repede, prompt și ieftin!

**Au sosit obiecte de ocaziune!**

## Brunner Béla

prăvălie de modă și specialități.  
**Arad, în piața Szabadság nrul 20.**  
(Strada Forray, palatul contelui Nádasdy.)

Recomandă magazinul său bogat de marfă, unde  
se pot căpăta cele mai frumoase cadouri de  
ocaziune.

Pălărilile cele mai moderne, cămeși, gulere,  
mănuși, cravate, batiste, ciorapi etc.

Mare asortiment de coloniale Franceze și Engleze.

**Mare țarg de ocaziune!**

Prețuri ieftine! Serviciu prompt!

Comandă din provincie se bfeptușc la moment.



Skudler-tér nr. 5.

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS

prăvălie de haine pentru domni, băieți și copii

## HOFMANN

FRANCO

La comandă de 6 boreane le trimite porto

centile mari.

La cei ce să angajează să vândă să dau pro-

costă 1 coronă.

Un borean cu esplanția cum trebuie folosită,

in decurs de opt zile, fără durtă.

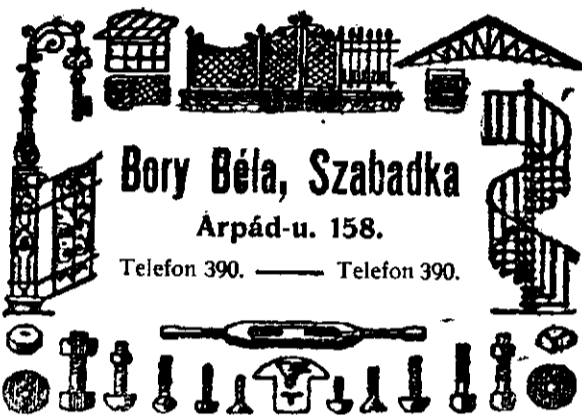
care departează băutura cu rădăcină cu tot

neintrecut în timpul prezent,

## Crema pentru bătauri!



Primul fabricant de instrumente și mașini  
de vințerie din Ungaria de Sud



**Bory Béla, Szabadka**

Árpád-u. 158.

Telefon 390. — Telefon 390.

Primesc comande de tot felul pentru zidărit, lu-  
crări de artă și mașinărie, aranjare de apaducte  
și sonerie cu electricitate și repararea acestora,

mai departe pregătesc

## mașini de vinărit

amintiite ca: pompe de vin,  
scule de bere, instrumente  
pentru punerea dopului, stu-  
pușuri, PRESSE DE VIN,  
ZDROBITOARE DE  
STRUGURI, etc. și repar  
aceste stând bun pentru repa-  
rație. — Pregătesc apoi tot felul de țesături de  
sârmă la cuște de găini, la grădini zoologice,  
la îngrădituri de vii.

Cu prețurile cele mai moderate transportez ma-  
șini de țesut sârmă, cuptoare maces automate și  
mașini după cele mai noi sisteme.

Ținta mea principală e să câștig încrederea co-  
mandatorilor, clienților mei și pentru viitor.

Servesc bucuros cu un plan de buget, cu preț-  
curent.

## Toți aceia

cari vor să aibă o

## bicicletă

cu picioare trainice de mână sau cu motor  
să se adreseze cu încredere la

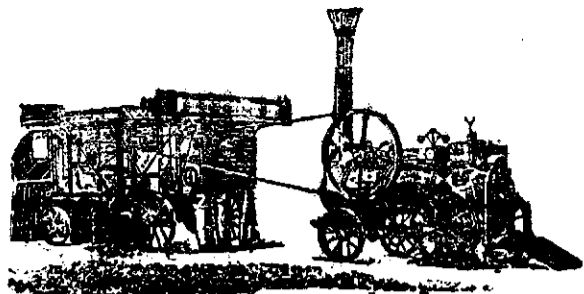
## Gartner Samu

mare fabricant de mașini de cusut și biciclete

**Arad, strada Weitzer János,**

(Palatul Minoriișilor).

unde se află biciclete de toate felurile cu  
prețul cel mai moderat. Reparațiunile se fac  
punctual. — Mașini de cusut se află în ma-  
gazin permanent. Condițiuni favorabile pentru  
plată în rate.



## Provisiuni de mașini cu vapor LOCOMOBILE

### făcător de jirezi de paie

in formă întrebuintată și cu dregere

se pot căpăta pe lângă condiții de plătire  
foarte favorabilă la firma

## SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.



## Vindecarea deplină a boalelor secrete!

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gîngășă  
să se prezente odată în persoană pentru că cu ajutorul  
instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punct-  
tual locul, cauza, răspîndirea și starea boalei, ori cât  
adînc de ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza  
acestei examinare poți cu siguranță afla și calea pe care  
ajunși la vindecarea răului, ceea ce fiecare o poate face  
acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva  
nu poate veni în persoană, atunci să-și descrie boala cu  
deamăruntul și după ce va fi examinată va primi dealu-  
șirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea  
la cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răs-  
puns După încheierea curei, au la esce scrisorile se ard  
rere espresă se retrimit.

Un astfel de leucitor și curățitor e Institutul special  
al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII Kere-  
pesi-ut 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă  
ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale  
unde i se curăță sângele bolnav, nervii ise întăresc,  
trupul întreg se eliberează de boală și suferința de chinur,

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. Palócz  
vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din funda-  
ment cu metoda lui proprie de vindecare și casurile  
cele mai neglijate boalele de besică, de țeve, de testicule,  
de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sfilisul  
lui, poala albă, boale de sânge, de piele și teaste boalele ce  
se țin de organele secusele femeiești. Pentru femeie e sale  
de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă  
înusuși dr. Palócz (dela 10 ore în. a până la ameză).

Adresa: Dr. Palócz medic de spital, specialist  
Budapesta VII, Kerepesi-ut 10. 279



Fabrica lui

## Luca K. Alexievits,

pegătitor de haine preoțești



Recomandă atelierul său asortat cu tot  
felul de recvizite și haine preoțești de îm-  
brăcat în vreme slujbei în  
biserică.

Pregătește tot felul de  
icoane sfinte legate foarte fru-  
mos cu aur și mătăsă. Pregă-  
tește steaguri, prapore, și altele.  
Icoana mormântul lui Christos  
il face foarte frumos.

La cerere trimite catalog  
și preț-curent gratuit.

Prăvălie nouă! **Fischer Mór** Prăvălie nouă!  
ARAD  
Piața Andrásy 20.  
(Palatul Fischer Eliz.)

Magazin bogat asortat de cele mai bune  
**articole de porțelan**

sticlă,  
LĂMPI  
RAME,

argintărie-china și alpacca  
obiecte de lux și tacâmuri.

Jucării de copii. Păpuși.

TRUSOURI DE MIRESE.

Cel mai bun izvor pentru obiecte de ocazie  
și cadouri.

Rame din cele mai frumoase, se pregătesc repede și punctual.

Serviciu prompt și cu atenție!

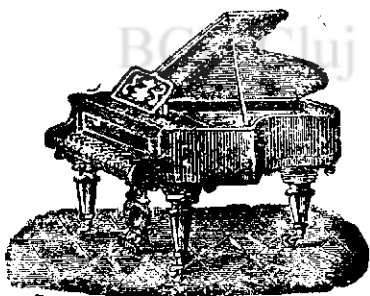
KOMÁROMI N. UTÓDA

**Risko Alajos**

Debreczen, Hunyadi-tér 11.

In marele magazin de **piane și instrumente muzicale** ține tot felul de **piane** de calitate cea mai bună, **cimbale**

și tot felul de instrumente cu **coarde** și de **alamă**, precum și tot felul de **părți** din cari se compun instrumentele, coarde veritabile de



Roma.

Se angajează să acordeze tot felul de **piane** și să le repare, așa în loc ca și în provincie, cu cea mai mare pricepere specială.

**AVIS!**

Am onoare a aduce la cunoștința On. domni preoți și comuni bisericești că în atelierul meu



**fac haine bisericești,** haine pentru preoți odăjdii, steaguri, prapori, haine pentru diaconi și îmbrăcăminte albe pentru băeți etc., cu prețurile cele mai ieftine și prompt. Așteptând sprijinul DV.

sunt cu stimă:

**Stefan Radonits**

KIKINDA,

strada Sârbească No 2455, în arpopierea poștei mare.



**Se nu mai suferă nimeni!**

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

**Spirit de gheață (jégzesz).**

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de **podagră ischiasă și reumă.**

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélseh îmi scrie următoarele:

**Spiritul de gheață** l'am primit cu mulțămintă; mi-a făcut o

mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsă, la durere de stomach, la durere de înțepentrea gâtului și odată la durere da cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

**Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.**

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul **Spirit de gheață** a întrecut D-Tale toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

**Spirit de gheață (jégzesz)**

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár Bander Gábor, măsur.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămintă, prin cari e laudat **spiritul de gheață.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

**Szémann Ágoston**

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.



Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume!

**Crema de față Regina**

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiata.

**Crema Regina** curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. Un borcan 1 cor. 40 fil.

**Pudra Regina** se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele de pân' acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. O șcutulă 1 cor. 40 fil.

**Sapunul crema Regina** e sapunul cel mai bun de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O bucată 70 fil.

De vândut în laboratorul chemical a lui

**Temesváry József, apotecar**  
SZEGED, Petöfi Sugár-ut

și la Töök József, apotecar, Budapest, Király utca.

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

**Inokai Tóth Lajos**

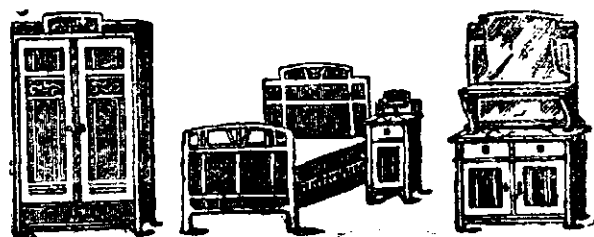
Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. In special

Croitorie pentru preoți. Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Își recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

Prețuri moderate.



**Fabrică de mobile.**

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru miresc, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după desemne date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

In așteptarea comandelor, rămân cu deosebită stimă:

**FORMAYER ALBERT**  
fabricant de mobile în

Temesvár  
Gy Árváros, 3 király-u. 6.

Oravicza  
Fő-utca.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT ȘI  
CAFENEA. — In centrul orașului.**Központi Szálloda — Hotel Central**

Telefon 891.

ARAD

Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări fran-  
ceze și ungurești.Comandă pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți  
se fac în modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomode  
date pentru diferite societăți sunt la dispoziție în toată vremea  
SALĂ DE BAL.Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. —  
Tot felul de sampanie din țară și străinătate.

Sprijinul on. public îl cere cu toată stima

Rónai János, hotelier.

Serviciu escelent!

**PRĂVĚLIE DE FLORI**a lui **SCHVEFFER EDE****ARAD, palatul Minorităților.**

TELEFON 337.

TELEFON 337.

Esecuție:

**buchete și cununi după gust**

pe lângă prețuri avantajoase.

Comandă din provincie execut punctual.

== **Serviciu prompt.** ==

Telefon nr. 878.

Telefon nr. 878.

**INTREPRINDERE ROMANEASCĂ.****FRĂȚII BURZA**fost firma **Hartmann Samu****ARAD, BOROS BÉNI-TÉR Nr. 1.**Avem onoare a aduce la cunoștința P. T. public,  
ca preluând prăvălia de fer și coloniale ce a susținut  
în Arad de mai multe decenii sub firma HARTMANN  
SAMU, o conducem ca firmă înprotocolată sub titlul**FRĂȚII BURZA**care ne-am stăruit pe baza cunoștințelor câștigate de  
nou a o aranja cu toate recerințele timpului prezent,  
unde se află mare deposit de fer, instrumente,  
ferării, cuptoare, fântâni, pompe, vase de fer,  
mai de parte mare deposit de mașini economice,  
pluguri, graji, — mare asortiment de puști și  
requisite de vânătorie, cât și prav de pușcă etc.În urma legăturilor noastre, suntem în plăcuta po-  
ziție de a satisface tuturor comenzilor ce aparțin ace-  
stei branșe, drept ce rugăm sprijinul prea onoratului  
public, semnând

cu toată stima:

**Frății Burza.**

Croitori de haine pentru domni și uniforme

**Fábián és Blázsin, Arad**

Deák Ferenc-utca „Vass-szálloda“ épület.

P. T.

Vă aduc la cunoștință, că am ieșit dela firma  
Schäffer Henrik, unde am fost croitor mai  
mulți ani și am intrat în tovărășie cu binecunoscu-  
tul croitor de haine de domni **Fábián Sándor**. Firma  
noastră**Fábián és Blázsin**e înserisă pe cale legală. — Atelierul nostru e mon-  
tat din nou modern, avem în magazinul nostru tot  
felul de stofe moderne englezești și franțuzești, pre-  
cum și stofe din patrie, cari sunt din anul acesta,  
nu învechite în magazin. **Amândoi suntem  
specialiști în croitorie** și așa nu ținem  
măstru de croitorie și facem și pe calea aceasta  
economie, folosind cel mai bun material și avem la  
dispoziție lucrători buni, prin urmare lucrăm mai  
ieftin ca alți croitori, de ceea ce vă veți convinge  
dacă veți face o comandă de probă.Dacă suntem chemați în provincie, ne ducem fără  
să socotim cheltuielile de drum, în cazul când pu-  
tem conta la binevoitoarea comandă.

Cu deosebită stimă:

**Fábián és Blázsin**confeccionătorii uniformelor funcționarilor motoarelor  
și ai trenurilor unite Arad-Csanádi.**Zsellér Imre**Atelier artistic pentru specialitate de ferești de biserică,  
pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbitor de artă  
și de mozaic**Budapest, VI., Aréna-ut 124.**Pân' acum s'au făcut în atelierul meu fereștile bise-  
ricelor romano-catolice din **Bács-Almás**, a celei din  
**Nickine**, din **Grediște**, **Bácskula** și **Bodajk**, a celei  
greco-orientale din **Ujvidék**, la cari mă provoc, ca și  
la parohii, cari au lucru distins din parte-mi.**Lösch József**

fabrică de mașini de agronomie

== **BÁCS-TOPOLYA** ==

Recomandă

mașina de **HUNNIA** cu două  
sămănat **HUNNIA** rânduri.*Fabricație ungurească!*

— Poștiți și cereți inviațiuni asupra prețurilor. —

# Hopp Károly

cancelarie tehnică

ARAD, STR. SZÉCHENYI Nr. 5.

Planuri și execuții: Pentru prevedere cu apă și iluminare <sup>procuram</sup> și pentru colonii de motoare etc.

REPREZENTANȚA

fabricelor de specialitate de prima calitate.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă  
de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice  
este escelentă

Spirtul Reuma

Incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás  
Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

elefon 585.

Adresa telegrafică: Reppmann, Arad

Atelier de arhitectură alui

## Reppmann Gyula

architect.

Cancelaria de arhitectură și întreprinderi de zidire:

Cancelaria filială:

ARAD, Weitzer János-u. 13  
(peste drum de poșta principală).

Cancelaria principală:

BUDAPEST  
Baross-utca 46.

Primește tot felul

de lucrări de birou în cadrul arhitecturii.

Planuri în stilul cel mai modern, precum și planul cheltuelilor, se angajază la prețuri ș. a.

Servește tot felul de lămuriri pe terenul arhitecturii.

## Numai articole bune

se pot căpăta la

# HEGEDÜS GYULA

prăvălie de parfumuri, rechisite de barberie în Arad

ANDRÁSSY-TÉR 15.

Mare asortiment de rachete veritabile englezești pentru tenis și mingii, folbaluri, mingii de gomă, coșuri de călătorie, cosmeticuri franțuzești și englezești.

Un talp bere de curte 9 cr.  
O halbă 14 cr.

**Avis!**

**Avis!**

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

## berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerințelor moderne. Din ziua aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kőbánya a primei societăți ungurești pe acții așa numită

### BERE DE CURTE

apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor moderne.

Cu deosebită stimă: **Kánya Géza.**

Un talp bere de curte 9 cr.  
O halbă 14 cr.

## Inștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din loc și jur, că în locuința mea din strada Bercsényi, nr. 8 Arad efeptuesc tot felul de

## planuri de zidărie

pe lângă prețurile cele mai reduse.

Insemnez că în urma praxei mele continue de 32 ani, mă nizuiesc ca în totdeauna să câștig îndestulirea onoratului public doritor de a zidi. Nu sunt membrul nici unei societăți și tot felul de zidărie o efeptuesc cât mai curând.

Cerând sprijinirea, sunt cu profundă stimă:

**Horváth József**, măestru zidar.

**Slănină** maghiară de prima calitate afumată, sărată, grosă și albă ca zăpada. Se manipulează curat, igienic. Greutatea unei părți e dela 35 până la 70 Kilograme. E foarte bună pentru servitorime de țară, muncitori, secerători și la tot felul de lucrători. Prețurile sunt foarte moderate. — Afară de aceasta:

**Cărbuni** pentru treerat, oleiu și unsoare de mașină.

**Cânepă** de prima calitate și sacuri și pânze foarte bune.

**Oleiu** de trăsuri.

**Gunoiu** artificial pentru îngunoierea terenului de toamnă.

**Materie** de zidire.

**Sare,** sare de vite în presă și formă de praț.

Teate acestea sunt spre cumpărare la

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet — în Arad.

Și membrii cari nu iau parte din reuniune, vor fi serviți în modul cel mai bun pe lângă prețurile cele mai moderate.